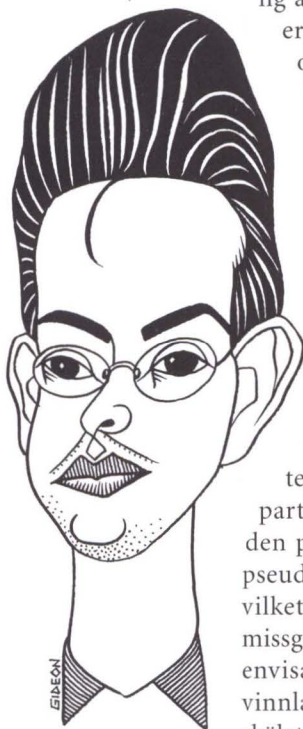

JAN SÖDERQVIST om

medierna och budskapet

Minns ni hur snacket gick när "folkets prinsessa" Diana dog i den där bilkraschen i Paris? Jo, det var ju mediernas fel. Eller rättare sagt: det var vissa ondskefulla människor i medierna, dessa paparazzifotografer, som hetsade den änglalika varelsen i döden.

Att hon själv var en mycket förslagen mediaspelare, som många gånger hade använt sig av publicitet för att intrigera mot ex-maken, var inte intressant. Och alla dessa lystna läsare av de skvallertidningar som avlödade fotograferna ifråga, den publik som var villig att vältä kiosker varje gång Diana hade ertappats med någon mer eller mindre olämplig man, gick helt skuldfria. De köpte ivrigt en ny omgång av samma tidningar, nu sedesamt allvarstygda, givetvis, och förenades i en riktigt härlig, kollektiv gråtorgie innan det var dags att engagera sig i nästa dokusåpa.

HÄR I SVERIGE har vi haft valrörelse. Det gick ju som det gick, och många blev besvikna. Och ja – det var mediernas fel den här gången också. Eller rättare sagt: det var vissa enskilda journalisters fel. Deras tendentiösa trivialisering av, till exempel, partiledarutfrågningarna, reducerade hela den politiska processen till någon form av pseudointimiserat underhållningsspektakel, vilket – detta är hela tiden underförstått – missgynnade de politiker och de partier som envisades med att hålla en seriös linje och vannlade sig om att dryfta sakfrågor. Av det skälet har det hörts röster om att tv:s valbevakning måste ses över till nästa gång. Bo Lundgrens röst hör till dem som hörts mest.

VILKET INTE TORDE FÖRVÅNA MÅNGA. Det var ju han som råkade i "JÄTTEGRÄL" (Expressens förstasida) med utfrågaren Stina Lundberg i samband med intervjun i SvT. Hon blev frustrerad över att "Lundgren bjuder så litet på sig själv", varför hon avbröt honom ofta och försökte få honom att göra just detta, bjuda på sig själv, istället för att sitta och hålla valanförande hela tiden. Lundgren blev

"BESVIKEN OCH FÖRBANNAD" (Aftonbladet). Han menade att utfrågarna svek väljarna. Och alla som tycker det rätta i den här frågan håller med Lundgren och klandrar Lundberg. Andra utfrågare leddes av andra producenter skulle återskapa förtroendet för såväl politiker som process. Jag för min del menar att alla de som tycker det rätta har fel. De förstår helt enkelt inte vad ett medium är och hur det fungerar.

ETT DOMINERANDE MASSMEDIUM, som tv trots allt fortfarande är, utgör inte något neutralt instrument som kan utnyttjas i antingen goda eller skumma syften, utan det har sin alldeles egna dagordning. Detta är inte en personfråga utan en formsak, bokstavligen. Mediet är verkligen budskapet. Och det är över måttan naivt att tänka sig att politiken ska kunna "använda sig av" tv och fortfarande förbli politik i den gamla, vedertagna bemärkelsen: slipsprydda farbröder som framför ideologiskt färgade argument i diverse komplicerade sakfrågor. Glöm det. Vad som istället händer är förstås att tv gör tv av politiken. Stina Lundberg har helt rätt. Hon gör inte sitt jobb om hon låter politikern sitta med sin slips och prata skattesatser och privatisering. Hennes jobb är att göra tv, och tv är underhållning.

VI MÅSTE SLUTA inbilla oss att en valrörelse i tv handlar om sakfrågor. Det handlar, precis som i de andra dokusåporna, om att göra sig populär genom att just "bjuda på sig själv", och att på så sätt knipa tittarnas röster. Underhållningsaspekten går inte att tänka bort. Kom ihåg att det härom året var fler briter som röstade i samband med finalen i deras upplaga av Robinson än i deras EU-val. Om detta kan man tycka vad man vill, men tyckande hjälper föga.

Jan Söderqvist (jan.soderqvist@bahnhof.se) är skribent och författare. Han har tillsammans med Alexander Bard nyss utkommit med boken Det globala imperiet.